สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดเบี้ยปรับตามสัญญากู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน
คำสำคัญ	เบี้ยปรับสัญญากู้ของธนาคารพาณิชย์
นักศึกษา	จักรพนธ์ ช่วยยิ้ม
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.รุ่งแสง กฤตยพงษ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2555

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวินิจฉัยคดีของศาลในเรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ย และการปรับอัตราดอกเบี้ยผิดนัดเป็นเบี้ยปรับ และการใช้ดุลพินิจกำหนดจำนวนเบี้ยปรับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 383 เพื่อหาแนวทางในการกำหนดจำนวนดอกเบี้ย ดอกเบี้ยผิดนัด และเบี้ยปรับที่เหมาะสม และให้ความเป็นธรรมแก่คู่สัญญาทุกฝ่ายได้มากที่สุด

จากการศึกษาพบว่าแนวทางการวินิจฉัยคดีเรื่องอัตราดอกเบี้ยและเบี้ยปรับตามสัญญากู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินนั้น ไม่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดแยกต่างหากจากอัตราดอกเบี้ยปกติ โดยศาลจะตีความว่าส่วนที่เกินจากอัตราดอกเบี้ยปกติเป็นเบี้ยปรับทั้งจำนวน และเมื่อเป็นเบี้ยปรับศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจกำหนดจำนวนเบี้ยปรับให้เหลือน้อยลงตามสมควรก็ได้แต่จะงดเบี้ยปรับนั้นเสียทั้งหมดไม่ได้ โดยศาลไม่ได้พิจารณาถึงสถานะความเป็นลูกหนี้และลักษณะของการกู้ยืมเงินในการพิพากษาลดจำนวนเบี้ยปรับ

ลักษณะของการกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ผู้กู้เป็นผู้ประกอบธุรกิจนั้นมีความแตกต่างจากการกู้ยืมเงินที่ผู้กู้เป็นบุคคลธรรมดา กล่าวคือในเรื่องอำนาจการต่อรองทางข้อสัญญา อำนาจการต่อรองทางด้านเศรษฐกิจ ความรู้กฎหมาย รวมไปถึงวัตถุประสงค์แห่งการกู้ยืมเงินที่แตกต่างกันอย่างมาก แต่จากการที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าคำพิพากษาฎีกาในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้กู้ยืมเงินหรือขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินไปใช้ในการลงทุนดำเนินกิจการหรือขยายกิจการของตน แล้วผิดนัดชำระหนี้ต่อสถาบันการเงินผู้ให้กู้ ศาลฎีกาก็ได้มีคำวินิจฉัยไปในแนวทางเดียวกันกับกรณีที่ผู้กู้เป็นบุคคลธรรมดาโดยวินิจฉัยว่าดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดเป็นเบี้ยปรับและศาลใช้ดุลพินิจปรับลดลงเช่นเดียวกัน ซึ่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสนอว่า

SPU CHONBURI

หลักเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจกำหนดจำนวนเบี้ยปรับควรให้พิเคราะห์ถึงสถานะความเป็นลูกหนี้และวัตถุประสงค์แห่งการกู้ยืมประกอบด้วย ทั้งนี้ โดยเป็นไปตามหลักกฎหมายเยอรมัน กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้กู้เป็นบุคคลธรรมดาให้ศาลใช้ดุลพินิจลดจำนวนเบี้ยปรับโดยนำหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันมาใช้ ส่วนในกรณีที่ผู้กู้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ เมื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ประกอบธุรกิจ จึงเป็นเรื่องทางพาณิชย์ซึ่งไม่สามารถนำกฎหมายแพ่งเยอรมันมาบังคับใช้เพื่อขอให้ศาลลดจำนวนเบี้ยปรับลงเป็นจำนวนพอสมควรได้ เพื่อให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่คู่สัญญาทุกฝ่ายมากที่สุด

SPU CHONBURI

THE MATIC TITLE	THE PROBLEM ON EXERCISING THE COURT'S DISCRETION TO DETERMINE PENALTY ACCORDING TO LOAN CONTRACT OF COMMERCIAL BANKS AND FINANCIAL INSTITUTIONS
KEYWORD	A PENALTY OF LOAN CONTRACT OF COMMERCIAL BANKS
STUDENT	JAKKRAPON CHUAYYIM
THEMATIC ADVISOR	DR.RUNGSAENG KITTAYAPONG
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAW BUSINESS LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2012

ABSTRACT

This Thematic is aimed to study rule on case consideration of the Court to determine the interest rate and the adjustment of default interest rate as penalty and exercise Court's discretion to determine penalty according to the provision of the Civil and Commercial Code, Section 383 in order to find method to determine amount of interest, default interest rate and penalty as appropriate for fairness of all contractual parties as much as possible.

From the study, it is found that the method to consider the case of interest rate and penalty according to the loan contract of the commercial banks or financial institutions, there is no different determination between default interest rate and normal interest rate. The Court shall interpret that all the excess part of normal interest rate is regarded as penalty and upon considering as penalty, the Court is thus entitled to determine the amount of penalty to appropriate amount but shall not suspend all penalty. In this regard, the Court does not exercise its discretion of the debtor and the nature of the loan to render its judgment to reduce the amount of the penalty.

In this regard, the nature of the loan from commercial banks or financial institutions whereby the borrower is a business operator is different from the borrower is a natural person, namely, the bargaining power regarding terms of contract, economic, legal knowledge including

SPU CHONBURI

objective of the loan are greatly different. However, from the study and research of the author about Dika Judgments in case of the business operator is the borrower or acquires loan from commercial banks or financial institutions to use for investment in business operation or expand their business and fails to pay debt to those financial institutions, the Supreme Court considers the same method with in case of the borrower is a natural person and considers that default interest is penalty and the Court considers to reduce thereof. This Thematic finds that the Court should determine the rules on exercising discretion to determine the amount of penalty by considering status of the debtor and objective of the loan as well. In this regard, according to German Law, in the case that the Borrower is a natural person, the Court shall consider to reduce the amount of penalty according to principle of law appeared in the provision of German Civil Code. However, in the case that borrower is a business operator, both contractual parties are business operators, it is thus the commercial case and the German Civil Code shall not apply to reduce penalty to appropriate amount, which shall be mostly suitable and fair to all contractual parties.

SPU CHONBURI